

Хліб тридцять третього

Микола Руденко

Жила Україна. Плакала, стогнала.
Проте я твердо свідчити берусь:
За всі віки безхліб'ям не загнала
Нікого в землю Україна-Русь.

Від тих часів, коли з'явилося рало,
Голодних мук не відало село.
Хай неврожай — та люди не вмирали:
З двадцятим віком лихо це прийшло.

Ми ледь живі верталися зі школи —
Де кропиви іще з десятків діб.
Хоч шахтарі не мерли, та ніколи
Я не забуду той нелюдський хліб.

Ні з'їсти, ні відмовитись не владний,
Я знав: з корою товчене зерно...
Він повернувся до мене в рік блокадний
Той хліб, що вельми схожий на багно.

Але чи думав я посеред бою,
Коли з махрою чорні крихти гріб:
Десять років через сорок із тобою
Я знов зустрінуся, блокадний хліб?..

Ні, люди, я розкажу не байку —
Це наша несьогоднішня біда:
Серед лісів мордовських маю пайку,
З якої тридцять третій прогляда.

Вона, мов глиня, облипає руки —
Те ж саме лихо, що й давно колись...
Молюсь тихенько, щоб мої онуки
До гливтяків таких не дожились.